

que sanat. Pessis, acopis & ad lepras tollendas accommodatis medicamentis aptè & vtiliter immiscetur: ac sudores etiam cohibet. Eodem quoque modo paratur Terebinthinum, quod exiecat & astringit.

De Mastichino. CAP. LI.

Mastichinum è trita mastiche paratur. Contra omnia vuluæ mala efficax est, leniter calfaciens, astringēs simul & emolliens. Est & vtile ad prominentes circa stomachum scirrhus, vt & ad cœliacorum dysentericorūque cruciatus. Vitia quæ in facie sunt emendat, colorēmque meliorem præstat. Optimum verò in Chio insula componitur.

De Vnguentorum compositione.

CAP. LII.

QVANDO QUIDEM vnguenta nonnullis affectibus accommodantur, partim medicamentis admixta, partim instillata seu perfusa, partim etiam naribus obiecta, consequens esse ducimus, vt horum quoque tractationem persequamur. Eorum porrò periculum facientes obseruare oportet, an illud olfactui representent, ex quo temperamentum ipsorum constat. Optimum siquidem est huiusmodi iudicium. Attamen id in nonnullis locum non habet, præpter vehementiorum quæ miscentur præualens domi-

dominium: velut in amaracino, crocino & telino, nec non & aliis quibusdam: quę quidem ex crebra circa ipsa exercitatione probare conueniet.

De Rosaces preparatione. CAP. LIII.

Rosacęum oleum fit hoc modo: Iunci odorati contusi & aqua subacti libras quinque & bessem in olei libris xx. & quincunce subinde mouendo coquito: deinde vbi percolaueris, in olei libris illis xx. & quincunce rosarum numero mille non madefactarum foliola coniicito: vinctisque melle odorato manibus sensim aliquatulum premens identidem moueto: deinde vbi noctę vnam fueris, exprimito. Quum verò id quod faculentum est subsederit, mutato recipiente vase in craterem melle oblitum recondito. Porro expressis rosis in labellum coniectis olei inspissati libras viij. & quadrantem affundito, iterumque exprimito: eritque hoc tibi secundarium oleum. Quòd si volueris ad tertiam vsque quartamve macerationem progredi, toties oleum rosis affundito & exprimito. Fit enim & primarium & secundarium & tertiarium & quartarium vnguentum. Sed quoties id feceris, crateras melle prius oblitito. Sin secundam iniectione institueres libet, in primo expressum oleum: receptum ac minimè madidarum rosarum pars.

numerum immittito, & manibus melle
 priùs imbutis agitans exprimito: ac secun-
 dò, tertio aut quarto simili modo exprimes
 facito, totiesque recentes rosas detractis vn-
 guibus adiicito. Sic enim oleum multò po-
 tentius euadet. Porrò ad septimam infusio-
 nem oleum iniectionem rosarum admittit,
 præterea verò minimè. Ceterùm melle præ-
 lum illinatur: oleum verò à succo diligen-
 ter secerni oportet. Nam si huius vel tantil-
 lum relinquatur, vnguentum vitiabit. Sunt
 qui rosas ipsas solas vnguibus detractis in-
 solatas selibrà pondere immergunt in olei
 sextarium vnum: ac per dies octo permu-
 tantes, & ad dies quadraginta insolantes sic
 vt tertio rosarum maceratio fiat, ita reeon-
 dunt. Nonnulli additis calamo & aspalatho
 oleum priùs inspissant: alij anchusam, pul-
 chri coloris conciliandi gratia, & salem
 quò minùs corrumpatur, adiiciunt. Vim a-
 stringendi & refrigerandi obtinet, irriga-
 tionibus & cataplasmatum mixtionibus ac-
 commodatam. Aluum quoque potum sol-
 uit, ardorèmq; stomachi restinguit. Caua
 item vlcera nutrit ac replet: maligna verò
 demulcet. Ad manantia capitis vlcera ac
 feruidas eruptiones illinitur. Caput dolens
 eo perfunditur. Ad dentium dolores inter
 initia colluitur. Illitum quoque ad palpe-
 bras

bras induratas efficax est: denique ad inter-
finorum ac vulvæ rosionem proritatio-
nemve vtiliter infunditur.

De Elasmis confectioe. CAP. LIIII.

Tufam discerptamque elaten [hoc est,
florentium adhuc palmarum fructus corti-
cem seu inuolucrum] in labrum conuicito,
& omphacinum oleum affundito: in quo
fridui spatio eam macerari finito. Mox si-
scella excipito & exprimito. Sint verò vtra-
que paria pondere. Tandem vbi vase munda
repositueris, vitior. Vim habet rosacco
proportione respondentem: sed akuum mi-
nimè mollit.

De Melisni compositione. CAP. LV.

Oleum Melinum hunc in modum præ-
paratur. Vbi olei sextarios sex & aquæ sex-
tarios decem simul commiscueris, spathæ
seu elatæ contusæ vnc. iij. iunci odorati
vnc. j. adicito: ac posteaquam diem vnum
macerari fueris, coquito. Mox excolatum
oleum in vas oris lati conuicito, ac imposi-
ta matta arundinacea aut storea rariore, ma-
la cotonea desuper infertur, eaque obue-
lata vestimentis ad dies satis multos finito,
dum oleum malorum vires ad sese attulerit.
Alij mala operimentis obuoluunt ad dies
decem, vt coërceatur, minimèque exhalet
odoris suauitas: ac postea duorum dierum

D. j.

50 DIOSCORIDIS

totidémque noctium spatio in oleo mace-
rant, tandémque oleum expressum recon-
dunt. Vim porrò astringentem & refrigera-
toriam obtinet: facitque ad scabiola vlcera,
furfures, pernioes & herpetas. Ad vuluae
exulcerationes commodè instillatur: quin
& concitatum vrinam infusum sistit, sudo-
résque cohibet. Bibitur & contra canthari-
das, buprestes & pinorum crucas. Probatum
verò in hoc genere maximè, quod cydonia
mala redolet.

De Oenanthini confectioe. CAP. LVI.

OEnanthen ex vua [syluestri] odoratam
posteaquam marcescere fueris, in oleum
omphacinum conuicito, & vndiquaque ver-
sando agitato: porrò cùm ad biduum fue-
ris, exprimito atque reponito. Vim habet a-
strictoriam, rosacco proportione respōden-
tem, præterquàm quòd aluum neque soluit
neque molliit. Probarissimum verò etiam
est, quod oenanthem odore quàm maximè
refert.

De Telini componendi ratione.

CAP. LVII.

Fœnigræci libras v. olei libras ix. calami
libram vnã, cyperi libras ij. macera in o-
leo ad dies septem, ita vt ter quotidie agites:
dein exprimito atque reponito. Sunt qui
pro calamo quidem cardamomum; pro cy-
pero

però verò xylobalsamum simul macerant: alij oleum iis ipsis priùs inspissant, ac deinde fœnumgræcum in ipso macerant, tandemque exprimunt. Porrò vim habet apostemata molliendi atque maturandi: maxime autem omnibus circa vterum duritiis accommodatum est: agrè parientibus commodè instillatur, vbi excretis antè humoribus loci muliebres siccitatem contraxerint. **Quin** & ad sedis inflammationes, necnon ad teneimos vtiliter infunditur: furfurèsq; & vlcera capitis manantia detergit. Facit & ad ambusta & perniones, addita cera. Maculas quoque à Solis ardore contractas exeret, atque medicamentis ad faciei nitorem inducendum admiscetur. Cæterùm eligito recens, quòdque fœnigræci odorem non admodum referat, manûsq; abstergat, ac dulcedinis amarori permixtæ saporem redeleat. Tale siquidem præstantissimum iudicatur.

De Sampsuchi ni componendi ratione.

CAP. LVIII.

Serpylli, cassiæ, abrotoni, florum sisymbrij, myrti foliorum, sampsuchi, singulorum sumito quantum ad ipsorum vniuscuiusque vires animum attendens sat esse coniceeris, vnâque omnia tundito: & olei
D. ij.

52. DIOSCORIDIS

omphacini quantum fuerit satis affundito, dummodò ne euincatur eorum, vis quæ in ipso macerantur, ac post quadruiduum exprimito. Rursum verò illorum eorundem recentium par pondus æquali tempore in eodem oleo macerato & excolato: sic enim efficacius reddetur. Verùm sampſuchum eligit colore ex nigro viridi, plurimùm odoratū ac mediocriter acre. Vim habet calfactoriam, extenuatē & acrem. Facit porrò ad vuluæ præclufionem atque diftortionem: menſtruâque, ſecundas & partus extrahit, ac vuluæ ſtrangulatus recreat. Lunthorum inguinūmque dolores lenit. At cum melle ſatius eſt ipſo vti: quandoquidem vehementi aſtictione locos indurat. Laſſitudines etiam illitum diſcutit, ac denique aperiſſimè opiſthotonicorum alitèrque conuulſorum cataplaſmatis inferitur.

De Ocimini præparatione. CAP. LIX.

Olei libras xx. ocimi pondo libras xi. & beſſem ſumito: huius decerpta folia in oleo ipſo diei vnus noctiſque ſpatio macerato, dein exprimito atque reponito. Exemptis porrò è quaſillo foliis, rurſum olei parēmenſuram affundito & excolato. Vocatur autem hoc ſecundarium: tertiam enim macerationem minimè admittit. Exinde recentis ocimi æquale pondus iterum
macera,

macera, vt in rosaceo dictum est, ita vt affuso prioris macerationis oleo temporis eodem spatio madere sinas: tuncque postea exprimito atque recondito. Quod si ter quaterve macerare volueris, recens ocimum semper iniicito. Potest & ex omphacino confici: sed illo modo melius. Eadem quæ sampsuchinum præstat: at minus est efficax.

De Abrotonini confectiōe.

CAP. LX.

Abrotoninum. In olei ad cyprinum conficiendum aromatibus imbuti libras ix & quincuncem, abrotoni foliorum libras viij. immittito, ac posteaquam diem noctemque vnā maceraueris, excolato. Quod si perennius ac magis durabile conficere volueris, abiectis prioribus foliis, alia apponito, & macerata exprimito. Vim porro habet calfactoriam, ad vuluæ præclusiones & duritias efficacem: menstrua secundasque pellit.

De Anethini componendi ratione.

CAP. LXI.

Anethi florum libras xj. & bessē in olei libris octo & dodrante diem vnā immergito, ac deinde manibus exprimito, atque reponito. Sin macerationem iterare volueris, recentem anethi florem similiter madefacito. Locos muliebres emolliendi relata.

D. iij.